

S-16

Hastane İçi Palyatif Olgulara Bakım Veren Refakatçilerde Bakım Verme Yüğü, Ağrı, Fiziksel Aktivite Düzeyi ve Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi

Saadet Ufuk Yurdalan¹, Begüm Ünlü¹, Halide Fulya Uludag Kızıltepe², Ebru Sulu², Penpe Çayır¹, Özlem Oruç²

¹Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi Ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul

²T.c. Sağlık Bakanlığı Sağlık Bilimleri Üniversitesi İstanbul Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları Ve Göğüs Cerrahisi Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Palyatif Bakım Ünitesi, İstanbul

Amaç: Bu çalışmada; hastane içi palyatif olgulara bakım veren refakatçilerde bakım verme yüğü, ağrı, yaşam kalitesi ve fiziksel aktivite düzeyinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya Süreyyapaşa Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Palyatif Bakım Ünitesi'nde takip edilen 50 hastanın bakım veren refakatçileri (yaş ortalaması 47,16+12,09 yıl, yaş aralığı 18-59 yıl) dahil edildi. Araştırmaya alınma ve dışlanma kriterlerine uygun gönüllülerde Şubat 2019-Mayıs 2019 tarihleri arasında yüz yüze görüşülerek Bakım Veren Bireyi Tanıtıcı Anket Formu ve Hastayı Tanıtıcı Anket Formu, Hastanın Günlük Yaşam Aktiviteleri İndeksi, Zarit Bakım Verme Yüğü Ölçeği, SF-36 Yaşam Kalitesi Anketi, Kısa Ağrı Envanteri Anketi ve Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi uygulandı. Veriler SPSS 18.0 istatistik programı kullanılarak değerlendirildi. İstatistiksel analizde Spearman korelasyonu kullanıldı ve verilerin normal dağılıma uygunluğu One-sample Kolmogorow-Smirnov testi ile yapıldı. Anlamlılık düzeyi p<0,05 kabul edildi.

Bulgular: Katılımcıların bakım verme süresi ile bakım verme yüğü ve yaşam kalitesi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmazken (p>0,05), bakım verme süresi ile fiziksel aktivite düzeyi arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulundu (p<0,05). Katılımcıların bakım verme süresi ile fiziksel aktivite skoru arasında negatif yönlü zayıf (r: -0,329; p<0,05); bakım verme yüğü skorları ile SF- 36 emosyonel limitasyon skoru arasında negatif yönlü zayıf (r: -0,388; p<0,05), SF-36 sosyal aktivite skoru arasında negatif yönlü zayıf (r: -0,344; p<0,05) fiziksel aktivite skoru ile pozitif yönlü zayıf (r: 0,289; p<0,05) istatistiksel olarak anlamlı ilişki belirlendi.

Sonuçlar: Palyatif bakım servisindeki hastalarına refakat edenlerin bakım verme yüklerinin; anlamlı düzeyde emosyonel limitasyon ve sosyal aktivite skorlarında, bakım verme süresinin ise fiziksel aktivite skorunda azalmaya yol açtığı görüldü. Bu bağlamda; hastane içi ve uzun süreli hastalarına refakat edenlere yaşam kalitesini artırıcı ve fiziksel aktivite kazandırıcı yaklaşımlar, bireysel ve grup uygulamalarının hasta ve refakati açısından sağlıkla ilişkili yaşam kalitesi açısından önemli bir çözüm olabileceğine karar verildi.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Bakım Verme Yüğü, Fiziksel Aktivite Düzeyi, Palyatif Bakım, Yaşam Kalitesi